

Lokalna akcijska grupa „LIKA“

Broj jedinica lokalne samouprave: **12**

Gradovi: **Gospić, Senj**

Općine: **Brinje, Donji Lapac, Gračac, Karlobag, Lovinac, Perušić, Plitvička Jezera, Rakovica, Udbina, Vrhovine**

Broj naselja: **289**

Površina (km²): **5.898,07**

Broj stanovnika: **44.563**

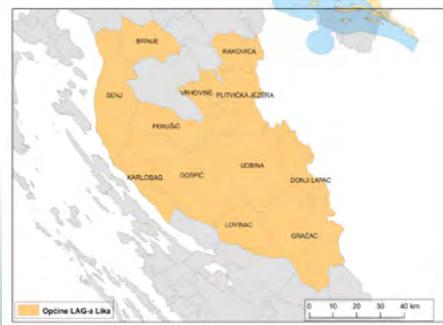
Gustoća stanovnika: **7,56 / km²**

Područje LAG-a LIKA najvećim dijelom pripada Ličko-senjskoj županiji, teritorijalno najvećoj jedinici regionalne samouprave u Republici Hrvatskoj, a obuhvaća i JLS iz Zadarske i Karlovačke županije (Gračac i Rakovicu). Graniči s Primorsko-goranskom županijom na sjeverozapadu, Karlovačkom županijom na sjeveru, Zadarskom županijom na jugu i jugoistoku, susjednom Bosnom i Hercegovinom na istoku, dok je na zapadu omeđen Jadranskim morem. LAG LIKA najvećim dijelom pripada Gorskoj Hrvatskoj odnosno kontinentsko ličko-gorskoj cjelini, a manjim dijelom Hrvatskom primorju, odnosno primorsko-podgorskoj cjelini.

Lokalna akcijska grupa Lika (LAG LIKA) osnovana je 15. svibnja 2013. i djeluje na području dvaju gradova i deset općina. Osim gradova i općina, članovi LAG-a LIKA su privatni i civilni sektor, ukupno 48 redovnih članova. Iako je teritorijalno najveći LAG u Hrvatskoj ujedno je i najrjeđe naseljen. Cjelokupno područje LAG-a LIKA ističe se

Budačka 12, 53000 Gospić;
+385 (0)53 658 468;
www.lag-lika.hr, www.integralika2020.com;
lag-lika@lag-lika.hr

bogatom prirodnom, tradicijskom i kulturnom baštinom, a očuvan okoliš čini dobar temelj i pretpostavku za razvoj poljoprivrede, turizma i drugih nepoljoprivrednih aktivnosti. LAG LIKA je u svom svakodnevnom radu na usluzi korisnicima s ovog područja i djeluje na principu one stop info točke.

VIZIJA

„Globalno prepoznatljiva destinacija, ugodna za život i rad, usklađenog i održivog gospodarskog, okolišnog i društveno-socijalnog razvoja temeljenog na tradicijskim vrijednostima, prirodnoj i kulturnoj baštini.“

BRINJE

STARI GRAD SOKOLAC - Srednjovjekovni plemićki grad Sokolac, s malenog uvišenja u središtu Brinja, spomenik nulte kategorije i simbol Brinja, budno bdije nad svojim stanovnicima. To veličanstveno zdanje izgrađeno je početkom 15. stoljeća od knezova krčkih Frankopana, ispod čijih se zidina i razvilo naselje. U to doba Sokolac je bio središte političkog, gospodarskog i kulturnog života, svratište iznimnih povijesnih ličnosti, poput kralja Žigmunda Luksemburškog i danskog kralja Ericha VII. O Sokolcu su se, tijekom vremena pričale mnoge priče i legende, od vjenčanja francuskog kralja u kapeli, preko velike zmije u tamnici do čudnovatih energetskih moći samog uvišenja na kojem je izgrađen.

KAMENI MOST - Na Jozefinskoj cesti preko malenog potoka Gate-Jaruge, u samom središtu Brinja, prije više od 220 godina, točnije 1801. godine, brinjski i primorski kamenoresci, izradili su kameni most sa sunčanim satom, koji je za rekonstrukcije dobio i kamenu kuglu.

KIP BRINJSKOG MINERA - Odraslima na tvrdom kamenu, ljudima ovog kraja, poznate su sve njegove tajne. Dlijem svijeta bili su poznati i priznati mineri i graditelji cesta i tunela. Kaže se da ne postoji tunel na svijetu u čijoj gradnji nije sudjelovao bar jedan Brinjak. Zato danas, u središtu Brinja, ponosno stoji brončani miner, djelo akademskog kipara Koste Angelini Radovanija.

TRADICIONALNA JELA - Brinjski kraj obiluje različitim gastronomskim užicima od kojih su najpoznatija tradicionalna jela i deserti: lička janjetina u maramici, police od krumpira sa ličkim sirom škripavcem i suhim mesom, sarma, suho meso i zelje, knedle od šljiva, lička štrudla od jabuke ili sira, pastrva sa roštilja, te neizostavni domaći brinjski kruh.

Rock koncert naziva „80-e se tradicionalno održava već preko deset godina. Na njemu sudjeluju stari rock bendovi koji su svirali 80-ih godina prošlog stoljeća. Uz dobru atmosferu i svirku na otvorenom na Pisti podno starog grada Sokolca zagarantiran je dobar provod do ranih jutarnjih sati.

AKTIVAN ODMOR - Zimsko i ljetno penjanje u stijeni na atraktivnim penjačkim stazama u Starom Brinju, pitome planinarske staze, pecanje ili lov, šetnja šumom i zelenim livadama, sanjkanje, grudanje ili avanturistička vožnja biciklom u snijegu. U Brinju se mogu iznajmiti javni bicikli Nextbike sustava i vozač može uživati u biciklističkim stazama dugim 50 km, a mapa staza se nalazi podno starog grada Sokolca. Posjetitelj u Brinju može uživati šetnjom Poučno-pješačkom stazom Brinjskog prstena kružnoga oblika, ukupne dužine 18,5 km, na relaciji Brinje-Zarin-Siničić špilja-Brinje. Svojim dužim dijelom prolazi hrtom planine Škamnice vodeći šetača do najvišeg vrha brinjske kotline Zarina (828m) i vidikovca Kozjak. Do samog ulaza u šumu šetač će upoznati biološku i morfološku raznolikost brinjskog kraja i očuvanost eko-sustava. Neizostavno događanje je i BRINJE TRAIL – međunarodna utrka u brdskom trčanju koja spaja najzanimljivije turističke lokacije u Brinju, ali vodeći se s idejom da većina staze prolazi planinskim područjem.

Izvor: TZD Brinje

DONJI LAPAC

Područje Donjeg Lapca ima brojne prirodne resurse kao potencijal za razvoj turističke ponude kraja. Prostor koji je gotovo netaknut, izrazito bogat florom i faunom, čistim zrakom i jednom od najljepših rijeka - rijekom Unom, daje mogućnosti za razvoj različitih vrsta turizma – lovног, ribolovног, planinarsког, izletničког i sl.

ŠTRBAČKI BUK - drugi je veliki slap na rijeci Una smješten kod naselja Donji Štrbci, u neposrednoj blizini državne granice Hrvatske sa BiH. Sastoji se od nekoliko slapova od kojih je najveći slap visok 24,5 metara i prema mnogima najljepši slap u Nacionalnom parku Una. Niz njega se obrušavaju slapovi i vodopadi rijeke Une gradeći sedrene tvorevine.

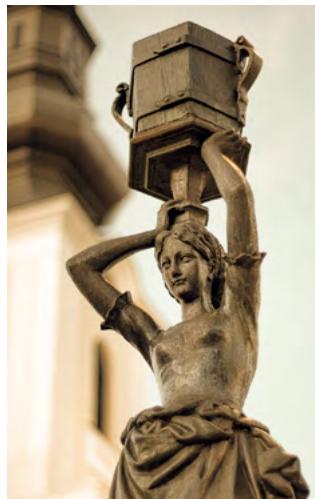
UNA - je kaskadna rijeka neobuzdane naravi i smaragdne boje čiju ljepotu obogaćuju njeni slapovi, riječni otoci, kaskade i bukovi. Za one željne adrenalina tu je mogućnost za iskušavanje u raftingu, za one mirnijeg duha tu je uživanje u pastrvi i domaćem krumpiru te arheološkim vrijednostima kraja – a opet, zašto ne spojiti i jedno i drugo?!

Izvor: www.donjilapac.hr; www.punkufer.hr

GOSPIĆ

BRONČANA SKULPTURA VODARICE MARTE - simbola grada Gospića podignuta je 31. prosinca 1893. godine u spomen dovršenja izgradnje prvog gradskog vodovoda, od izvora u selu Brušane do Gospića. Riječ je o tipiziranoj austrosvragskoj skulpturi kakve su se tada postavljale prilikom završetka izgradnje vodovoda, no ime je dobila po mlađoj Gospičanki, prvoj ženi koja je došla natočiti vodu iz česme, odnosno prema popularnoj kućnoj pomoćnici Marti. U prvoj polovici 20. stoljeća služila je i kao svojevrsni rezervni rezervoar za zapošljavanje, obzirom da su se tu okupljali nadničari i zemljoposjednici. Nakon II svjetskog rata je uklonjena, a krajem 20. stoljeća vraćena je na mjesto na kojem je izvorno i bila postavljena; u starogradskoj jezgri grada Gospića, ispred Katedrale Navještenja Blažene Djevice Marije. Južno od skulpture, na uglu župnog ureda nalazi se miljokaz iz 19. stoljeća.

MEMORIJALNI CENTAR „ NIKOLA TESLA“ SMILJAN - Životni i znanstveni put Nikole Tesle krenuo je u Smiljanu koji ga je i nadahnulo za prve izumiteljske pokušaje iz kojih su se kasnije rodili mnogi genijalni izumi. Koncept Memorijalnog centra je koegzistiranje raznih sadržaja; od prije postojećih: rodne kuće Nikole Tesle s pripadajućim gospodarskim objektom, crkve Sv. Apostola Petra i Pavla, groblja, kamenih spomenika i klupa do novoizgrađenih sadržaja; trijema, parkirališta, pješačkih staza, spomenika kipara Mile Blaževića, auditorija, prototipova u prirodnjoj veličini, Tesline ispitne stanice iz Colorado Springsa, Tesline turbine, broda na daljinsko upravljanje, mosta - platforme, dječjeg igrališta i ambijentalne rasvjete. Sve to ovaj centar čini dinamičnim, otvorenim i pristupačnim mjestom komunikacije i izvorom impresivnih saznanja.

TESLA POWER OF LIGHTS - Interaktivnim igrama svjetla uz laser show, atraktivne svjetlosne efekte te uz mnoštvo sadržaja i programa obilježava se rođendan Nikole Tesle 10. srpnja. Na samom početku života ovog velikog genija, u noći 10. srpnja 1856. godine Smiljan i okolicu zahvatila je nezapamćena oluja, uz grmljavinsko nevrijeme i svjetlost stotina munja. Njegova majka Georgiana (Đuka) je nedugo nakon poroda rekla: 'Bit će to veliki čovjek, čovjek svjetla!!!'

„**JESEN U LICI**“ - najznačajnija je županijska tradicionalna gospodarska, kulturno etno, turistička manifestacija međunarodnog karaktera u trodnevnom trajanju. Uz prezentaciju tradičijskih proizvoda, starih obrta, zanata i narodnih običaja, manifestacija ima za cilj predstaviti javnosti potencijale malih poljoprivrednih gospodarstava, malih poduzetnika i svih onih koji svoju proizvodnju temelje na tradičijskim osnovama što dokazuju primjenom starih, autohtonih načina izrade prehrabnenih, ukrasnih i uporabnih proizvoda karakterističnih za ruralno nasljeđe kraja iz kojeg dolaze. „Jesen u Lici“ održava se svake godine prvi vikend u listopadu.

AKTIVNI ODMOR - Očuvana priroda idealno je odredište za sve koji voli pješačiti, planinariti i kampirati, radujući se odmoru i povratku istinskoj prirodi. Svakako, tu su još jahanje i biciklizam, brojne staze i ture koje vas mogu odvesti raznim pravcima u ritmu kakav vi želite i kakav je vama drag. Na kraju, pripadate li u kategoriju zaljubljenika u adrenalinske

aktivnosti kao što su rafting na brzacima rijeka, padobransko jedrenje ili zmajarenje iznad velebitskih vrhova otkrit će vam ovaj kraj kao mjesto iznimnih izazova. Od 2018. godine u suradnji Turističke zajednice Ličko-senjske županije i Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo održava se manifestacija „Hrvatski festival hodanja“ koja za cilj ima naglasiti ulogu hodanja kao osnovnog i najpristupačnijeg oblika kretanja čovjeka. Uz aktivnost hodanjem do zdravlja prilika je ovo da se svi hodači uz zdrav okoliš upoznaju i s prirodnim ljepotama ovog kraja. Manifestacija dio je projekta „Živjeti zdravo“ HZJZ-a financiranog kroz Operativni program učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020.

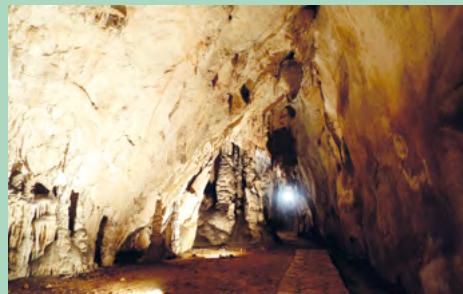
TRADICIONALNA JELA - Ovaj kraj posjeduje bogatstvo okusa i mirisa autohtonih domaćih proizvoda. Recepture su se prenosile s koljena na koljeno, a u okuse hrane i pića utkano je puno truda, ljubavi, ali što je najvažnije okuse i mirise oblikuje i podneblju u kojem živimo. Autohtoni lički obrok započinje sirom škripavcem i basom, ličkim polama, te dimljrenom slaninom ili pršutom, za glavno jelo možete birati između janjeće juhe sa suhim mesom, kiselog kupusa sa rebarcima i kobasicama, ili janje s ražnja, rezance sa gljivama, jela od divljači. Obrok završava uštipcima ili domaćom pogačom.

Izvor: Turistička zajednica Grada Gospića;
Hrvatski zavod za javno zdravstvo,
projekt Živjeti zdravo:

Gračac

CEROVAČKE ŠPILJE - su najveći špiljski kompleks i jedan od najznačajnijih speleoloških objekata u Hrvatskoj. Smjestile su se na južnom dijelu Parka prirode Velebit, u blizini Gračaca. Kompleks se sastoji od triju špilja: Donja, Srednja i Gornja s preko 7 km istraženih kanala. Za posjetitelje je uređeno i otvoreno prvih 700 m Donje i Gornje špilje. Špilje su iznimno bogate nalazima iz davne prošlosti te jednim od većih nalazišta špiljskog medvjeda u Hrvatskoj.

VRELO UNE - skriveni biser koji je proglašen hidrološkim spomenikom prirode. Izvorište je na 398 metara nadmorske visine u jako suženom kanjonu gdje na površinu, u obliku okruglog, mirnog i modrozelenog jezera izlazi voda iz velike dubine.

BOŽIĆ U GRAČACU - manifestacija na kojoj lokalni OPG-i i Udruge te djeca iz vrtića i škole izlazu svoje unikatne i s ljubavlju napravljene božićne proizvode. Nakon što se posjetitelj opskrbi kvalitetnim i domaćim proizvodima za božićne blagdane svoju djecu može obradovati odlaskom na dječje božićne predstave koje se održavaju upravo za njih.

JESEN U GRAČACU - sajam na kojem lokalni OPG-i, Udruge i ostali proizvođači iz susjednih županija izlazu i prodaju svoje prehrambene i neprehrambene proizvode. Ljubitelji domaćih i kvalitetnih lokalnih proizvoda će zasigurno pronaći mnoštvo specijaliteta koje će laskati njihovim nepcima.

KULTURNO LJETO - ljetna manifestacija s bogatom ponudom sadržaja u kojima svaki posjetitelj može pronaći nešto za sebe. U sklopu ove manifestacije možete uživati u nogometnim turnirima, predstavama, kreativnim radionicama te brojnim drugim aktivnostima na otvorenom kako bi veliki i mali proveli što ljepše ljeto u Gračacu.

EXTREME ENDURO LIKA - svake godine na području Srba u mjestu Kunovac Kupirovački održava se svjetski poznata moto brdska utrka za sve ljubitelje adrenalina. Utrci prisustvuje preko 200 extreme enduro vozača iz više europskih zemalja te obećava odličnu adrenalinsku zabavu za ljubitelje motociklizma.

Izvor: Jedinstvene u svijetu: 5 očaravajućih špilja kakve jedino možete pronaći u Hrvatskoj (dnevnik.hr); Razvojna agencija Općine Gračac; Cerovac caves // Cerovačke špilje | CRO | WANDERERS (wixsite.com); LAG LIKA; Općina Gračac

KARLOBAG

Svakog ljeta čeka nas mnoštvo kulturnih sadržaja na području općine Karlobag! Jedna od njih, spomena vrijedna, svakako je **LIČKA SELJAČKA TRŽNICA** čiji posjetitelji imaju priliku iskusiti okuse domaćih jela i namirnica iz uzgoja lokalnih proizvođača. Kupnjom ovih proizvoda možete se ne samo uvjeriti u istinitost stare tvrdnje da je 'domaće najbolje', već i podržati lokalnu proizvodnju. Lička seljačka tržnica organizira se svako ljeto u suradnji LAG-a LIKA i Turističke zajednice Općine Karlobag.

Također, ljeto 2021. godine u Karlobagu rezerviramo je i za: **LIKE LIKA FESTIVAL**, s koncertom velikog umjetnika i ekspertnog glazbenika marimbe, Filipa Merčepa, koji će predstaviti svoje originalne skladbe, te klasične skladbe glazbenika poput Josepha Schwantnera, Astora Piazzolla i drugih. Ali to nije sve što se nudi ljubiteljima glazbe ovoga ljeta - Koncerti nagrađivane klapе Sol s otoka Paga, nadaleko poznatog glazbenog sastava Crescendo iz Senja, tamburaških sastava, kazališnih predstava, izložbi čine boravak u Karlobagu nezaboravnim.

Ukoliko želite uživati u kulturi ovog malog mesta, nezaobilazna kulturna znamenitost svakako je **KAPUCINSKI SAMOSTAN SVETOG JOSIPA**. U samostanu se nalazi dragocjen slikarski uradak poznatog mletačkoga slikara Cristofora Tasca na temu Posljednje večere, te knjižnica koja neprekidno djeluje još od 16. stoljeća.

U Karlobagu možete pronaći i ruševine stare srednjovjekovne tvrđave **FORTICA** u kojoj su u davnim vremenima obitavali vojnici, te koja je izdržala brojne povijesne napade Osmanskoga carstva te Mletačke republike. Južni dio tvrđave, poznat i kao Kava, preoblikovan je u mediteranski vrt u kojem se redovito održavaju umjetničke izvedbe.

Onima koji žele zaviriti u još stariju povijest, svakako preporuča se posjete novopradađenoj **NEKROPOLI (grad mrtvih) DRVIŠICE**. Tamo možete pronaći iskopine prapovijesnog grada i iskusiti (makar na kratko) život antičkog stanovništva 4. stoljeća prije Krista.

Ukoliko propustite tradicionalnu Ličku seljačku tržnicu, ne brinite. U Karlobagu tijekom cijele sezone možete pronaći različite delikatese te uspješno zadovoljiti svoje nepce. Brojni restorani vam stoje na ponudi: od Tatinje do Šušnja, OK-a do Baških Oštarija, na svakom kutku možete pojesti sve što Vam srce zaželi: hoće li to biti meso u obliku roštilja ili janjeta na ražnju ili pak riba i plodovi mora u pravom 'primorskom štihu', vaša je odluka. Naravno, obilazak Karlobaga ne bi bio potpun bez da svratite u nagradivanu siranu na Baškim Oštarijama te isprobate tradicionalni autohtoni punomasni meki sir – škripavac, te ostale domaće milječne proizvode u obliku sireva i jogurta.

IZVOR: Turistička zajednica Općine Karlobag

LOVINAC

ZIR - Osamljeno brdo sa stjenovitim vrhom u sredini Ličkog polja, nadmorske visine od 850 m. Posebno je zanimljivo što se oko njega proteže ravnica pa izgleda kao da se pojавilo niotkuda. S njegovog vrha seže pogled na cijeli južni Velebit, Crnopac, Sveti Brdo, Vaganski vrh, a dobro se vidi srednji i veliki dio sjevernog Velebita.

SVETO BRDO- s visinom od 1.752 m drugi je po visini vrh Velebita i najviši vrh Općine Lovinac. Nalazi se na jugoistočnom kraku planine, i pripada vrhuncima Južnog Velebita, gdje se i nalazi najviši vrh Velebita - Vaganski vrh (1.757 m). Sveti Brdo ime je dobilo jer su ljudi vjerovali da se za vrijeme oluja tamo obračunavaju Božanske i Zle sile. Drveni križ visok oko 4 metra nalazi se na vrhu brda zajedno s 10 Božjih zapovijedi. Specifično je po tome što, za razliku od drugih vrhova, za vedrih dana s njega puca jasan pogled i nekoliko stotina kilometara prema moru i otocima u daljini.

MAJSTORSKA CESTA - Jedno od sedam zaštićenih kulturnih dobara na području Općine Lovinac - transvelebitska prometnica koja je povezivala sv. Rok u Lici preko Malog Alana s Obrovcem u Dalmaciji i najsvremenija cesta tog vremena u ovom dijelu Europe. Ime ceste vuče podrijetlo od njemačke riječi "Meisterstück" što znači remek-djelo – najvjerojatnije upravo zbog načina gradnje na ovom zahtjevnom krškom terenu. Majstorska cesta svojim ljepotama privlači brojne rekreativce među kojima su i ljubitelji filmova obzirom da je ovo područje poslužilo kao kulisa za kultni njemački film Winnetou.

BICIKLISTIČKA UTRKA „SRCE VELEBITA“

- Prirodne ljepote, slikoviti krajolazi i prekrasne kilometarske staze odlična su platforma za razvoj cikloturizma na području Lovinca. Živopisnim krajolikom već 5. godinu za redom prolazi biciklistička utrka „Srce Velebita“ gdje natjecatelji mogu uživati u različitim biciklističkim ili biciklističko planinarskim kombiniranim turama i vi-djeti najljepše od ovog kraja.

GASTRO MANIFESTACIJA „DAN LIČKOG KRUMPIRA“ koja se na području Lovinca odvija od 2013. godine već tradicionalno posljednje subote u rujnu. Zaštita Ličkog krumpira, tradicionalnog ličkog proizvoda, nadaleko poznatog i prepoznatog po svojoj kvaliteti, europskom oznakom zaštite zemljopisnog podrijetla krenula je upravo entuzijazmom i radom proizvodača s područja Lovinca. Danas, kad proizvod nosi ovu prestižnu oznaku kako mu bolje odati počast za ishranu generacija Ličana nego manifestacijom organiziranoj upravo njemu u čast.

PERUŠIĆ

PEĆINSKI PARK GRABOVAČA - Doživite čaroliju podzemlja u jedinom pećinskom parku u Hrvatskoj. Špilja Samograd koja je prvi put osvijetljena 1989. godine nastala je u gornjokrednim vapnencima. U špilji se nalaze dva sigasta mosta, sigasti saljevi, kupasti stalagmiti i stalaktiti a vjeruje se da je stara 2 milijuna godina. Na relativno maloj površini ($1,5 \text{ km}^2$) Pećinskog parka nalazi se osam špilja i jedna jama, što predstavlja sklop raznovrsnih i po bogatstvu kalcitnih tvorevina, vrijednih speleoloških pojava te $\frac{1}{4}$ od ukupnog broja zaštićenih speleoloških objekata u Hrvatskoj - tri špilje su zaštićene u kategoriji geomorfološkog spomenika prirode. Pećinski park Grabovača nudi nekoliko edukativnih staza od kojih jedna završava s prekrasnim vidi-kovcem s kojeg pogled seže na kanjon rijeke Like te obronke Velebita. Zanimljivi su i sadržaji za djecu, ovdje možete pronaći dječje igralište, Panov labirint, hobitsku kućicu, kućicu za vile te još mnogo sadržaja koji će oduševiti vaše najmlađe.

STARI GRAD PERUŠIĆ/TURSKA KULA/GRADINA - Kroz stoljeća stari kaštel je bio dom plemića Perušića, malo više obrambena utvrda Osmanske vojske a da bi se krajem 17. stoljeća napustio i prepustio propadanju. Bio je to kaštel četvrtastog tlocrta s tri polukule na uglovima i branič - kulom kružnog tlocrta.

KOSINJSKI MOST je kameni, sedamdeset metara dugi most preko rijeke Like, spaja Gornji i Donji Kosinj. Projektirao ga je u 19. stoljeću projektant Milivoj Frković, a izgrađen je po uzoru na starohrvatsku mostogradnju, tehnikom "uklinjenjem kamena". Most je jedinstven i po otvorima u lukovima koji imaju funkciju rasterećenja vodenog vala, u udaru na most. Gradnja mosta započela je 1929. a u prosincu 1936. godine pušten je u promet. Dužina mosta s upornjacima iznosi 70 metara, a širina između kamenih parapeta 5, 5 metara.

ŠTROKALJ je kruh sa sirom koji je specifičan za Perušičko područje. Recept: umijesiti tijesto prema klasičnom receptu za kruh, pustiti da tijesto odmori nakon čega ga treba premjesiti. Taj postupak ponoviti još jednom. Nakon što se tijesto ponovno diglo, potrebno ga je tanko razvaljati. Na tako razvaljano tijesto dodajemo domaći škripavac (po mogućnosti malo odstajač) ili domaći kratko prošušeni sir u koji smo prethodno dodali nekoliko jaja i soli. Tijesto sa sirom u sredini složimo u jastučić (ili kao orahnjaku) i tako stavimo peći. Ovakav kruh se posluživalo težacima koji su radili u polju te im je zbog težine posla bio potreban malo "jači" doručak.

VESLAČKA REGATA NA RIJECI LICI je sportsko – rekreativna manifestacija u organizaciji Prvog ličkog veslačkog kluba.

BOŽIĆNA ČAROLIJA NA GRABOVACI - adventska manifestacija izložbeno-prodajnog karaktera s nizom zabavnih sadržaja.

Izvor: Turistička zajednica Općine Perušić

PLITVIČKA JEZERA

PLJEŠIVICA ili PLJEŠEVICA je izduženi planinski vijenac koji se proteže kroz istočnu Liku u Hrvatskoj, a jedan njezin manji dio nalazi se na granici s Bosnom i Hercegovinom kod Bihaća. Masiv Ličke Kapele započinje brdom Medvjedak (884 m) i njegovim 8 kilometara dugim grebenom, na području Plitvičkih jezera, tamo gdje prestaju najistočniji grebeni Male Kapele. Potom slijedi niz planinskih grebena i vrhova koji čine Ličku Plješivicu u užem smislu, s njezinim najvišim vrhovima Ozeblinom (1657 m) i Golom Plješvicom (također, Gola Plješevica)

(1647 m). Najjužnije veće planine ovoga masiva su Kremen (1590 m) i najjužniji Poštak (1425 m) iznad vrela Zrmanje, koje se često smatraju zasebnim planinama u skupini Ličke Plješevice.

PLITVIČKA JEZERA - U čarobnom zelenilu šuma, livada i travnjaka niže se biser od šesnaest modrozelenih jezera, međusobno povezanih kaskadama i prštavim slapovima. U svakom kutku bujne vegetacije krije se dom mnogo brojnih vrsta ptica, leptira i divljači. Ne postoje riječi kojima se može opisati sva ta ljepota i sklad, stoga dodite, osjetite i doživite djelić ikonske, netaknute prirode.

MRSINJ GRAD ima ponosno značenje kao prvo upravno središte Krbavske biskupije. Zajedno s Udbinom i Komićem bio je jedna od tri najveće utvrde stare župe Krbave. Mrsinj je bio sazidan na širokoj podlozi i u vrlo lijepom obliku. Oko njega je bio uzdržavan velik vrt s plemenitim vrstama grmovita voća. Postojala je i utvrda Prozor na današnjim serpentinama iznad sela Vrelo koja je štitila prijelaz iz Koreničkog u Homoljačko polje. Danas se do starog Mrsinj Grada proteže prekrasna planinarska staza.

Kad se nebo smiluje u svibnju i podari lijepi sunčani dan, neizostavna manifestacija u samom centru male, slikovite i pitome Korenice je **DAN MEDVJEĐEG LUKA**. Biljka je to koju su u svojoj gastronomiji koristili naši predci još prije 5.000 godina, a zvali su je još i divlji luk i srijemuš. Osim što je ukusna, puna je ljekovitih svojstava. Kad nahranimo nepce najukusnijim jelima od ove samonikle i ljekovite biljke, a pri tom uživajući u plesu i pjesmi kulturno - umjetničkih društava kraja, vrijeme je za planarenje i potragu medvjedeg luka, duboko u šumi, gdje su cijela prostranstva ove mirisne biljke.

Ljubitelje trčanja privući će ovaj kraj u lipnju i rujnu na tradicionalnom **PLITVIČKOM MARATONU** i na **PLITVIČKOJ NOĆNOJ UTRCI**.

Osjećajući lagani umor nakon višesatnog obilaska jezera, obogaćeni i nadahnuti prekrasnim prizorima krajolika, posjetitelji zaslužuju počastiti svoje nepce nekim od slanih i slatkih tradicionalnih ličkih jela. Sjednimo za lički stol, prisjetimo se tradicionalnog načina života na ovom području i uživajmo u plodovima koje nam je podarilo ovo podneblje. Neka gozba počne: sir škripavac, kremasti sir – basa, domaći kruh, masnica, pršut, slanina, krumpir, kupus, palenta, suho meso, domaće juhe, janjetina, uštipci i savijače...

Izvor:
 Turistička zajednica Općine Plitvička Jezera

RAKOVICA

BARAĆEVE ŠPILJE - urbano opremljeno izletište i jedno od najsmirujućih mesta koja ćete posjetiti. Osvijetljenim putem između velebnih siga provest će vas stručni vodič te pričati o njezinom tisućljetnom nastajanju, geološkoj građi i vrijednim arheološkim nalazima. Uvest će vas u povijest te vam pokazati nekadašnje stanište špiljskog medvjeda, lava i nosoroga, mjesto pronalaska brončane ogrlice iz srednjeg vijeka... Vodenje će se na trenutak pretvoriti u absolutnu tišinu i mrak kako biste taj jedinstveni doživljaj podzemlja zauvijek ponijeli sa sobom. I da, nema signala za mobitel, tako da ćete iskusiti pravu izolaciju samo nekoliko minuta vožnje od centra Rakovice.

STARI GRAD DREŽNIK na jugu Karlovačke županije u povijesnim se izvorima spominje već u 12. stoljeću. Tijekom 16. stoljeća taj je frankopanski dvorac bio pod stalnom prijetnjom Turaka, a 1592. godine konačno je i pao u njihove ruke. Osloboden je tek krajem 18. stoljeća. 2015. godine povijest se ponovila i povijesni vidikovac ponovno je u funkciji. Danas se s njegove obnovljene kule pruža prekrasan vidik na krajolik rijeke Korane.

PLITVICE VALLEYS BIKE WEEKEND - Dvodnevna sportska manifestacija koja okuplja ljubitelje vožnje na dva kotača, jedan dan rekreativna utrka, a jedan dan obiteljska biciklijada. Manifestacija se organizira s ciljem razvijanja svijesti o dobropbiti rekreativnog bavljenja sportom uključivanjem lokalnih dionika u događanje, promocije ponude cikloturizma destinacije te kulturno-povijesnih atrakcija i drugih sadržaja u destinaciji.

LEGENDE PLITVIČIHL DOLINA - Turistička zajednica općine Rakovica organizira jednodnevnu manifestaciju s ciljem promocije destinacije Plitvičke doline a vezanu za lokalitet Starog grada Drežnik. Program se temelji na likovima iz prošlosti rakovičkog kraja; Kvaternik, Serežani, Japodi, Korana koji pričaju priče i legende kraja. Uz njih program je obogaćen radionicama za djecu, domaćim proizvodima, zabavnim sadržajima.

TRADICIONALNA JELA - Poznati sir sa područja Rakovice „Rakovički Glavan“, polutvrdi sir sa zrenjem do 90 dana Sirane Turkalj dobitnik je brončane medalje na 13. međunarodnom festivalu sira u Tirolu (Austrija), a isti sir u Hrvatskoj je također vrednovan brončanom diplomom Stručnog povjerenstva za ocjenu sireva i srebrenom diplomom ugostitelja i novinara.

RANCH DOLINA JELENA - mjesto gdje ćete upoznati i Bambija i hraniti ga iz vlastite ruke. Golemo stanište s više od 100 različitih jedinki divljači obitelji Bičanić jedinstvena je atrakcija koja podjednako oduševljava i djecu i odrasle. Uz jelene, na ranču se nalaze i konji te crne slavonske svinje.

AKTIVNI ODMOR - U posljednjih nekoliko godina Plitvičke doline prepoznate su kao poželjna destinacija aktivnog odmora. Paintball, roping poligon, divovska Ijuljačka, streljačarstvo, zipline, karting i gađanje meta zračnom puškom tek su djelić raznovrsne ponude ove destinacije. Za one koji vole kretanje, ali ipak nešto mirnije, tu je i mreža razgranatih biciklističkih staza. Plitvičke doline – Plitvice valleys su hrvatska destinacija s najviše adrenalin-skih izazova smještena na sjevernom ulazu u NP Plitvička jezera

Izvor: Turistička zajednica Općine Rakovica

Izvor fotografija: Turistička zajednica Općine Rakovica, Studio Butina, Sanja Grgić Ćurić

SENJ

TVRĐAVA NEHAJ, simbol grada Senja, sagrađena je 1558. godine od materijala razrušenih crkava, sa mostana i kuća prvotno smještenih izvan gradskih zidina. Ima kockasti oblik, a orijentirana je prema stranama svijeta. U nju se ulazilo stepenicama preko drvenog mosta kroz uska dvostruka vrata. Zidovi su debeli 2-3, 30 m, prema vrhu se sužuju, a završavaju s kruništem na kojem je pet malih ugaonih kula. U zidinama se nalazi oko stotinu puškarnica i jedanaest velikih otvora. Oko tvrđave Nehaj na oko 14 hektara prostire se Park Nehaj koji nudi niz sadržaja za sve uzraste.

KUĆA VELEBITA smještena u selu Krasnu, je posjetiteljski i informacijski centar za posjetitelje Nacionalnog parka Sjeverni Velebit. U Kući Velebita saznat ćete više o klimi, vrstama i staništima, kulturnoj baštini, geologiji i podzemlju Sjevernog Velebita. Naglasak je stavljen na duboke jame kao na posebnu osobitost Parka. Upoznat ćete se s geologijom i procesom nastanka jama, povijesti i tehnikama njihova istraživanja, te ćete dobiti uvid u specifičan životinjski svijet podzemlja. Osobita atrakcija je iskustvo ulaska u jamu kroz poseban „lift“. Mističan i nedostupan većini, stvarni svijet podzemlja u Kući Velebita može doživjeti gotovo svatko.

Ono što bi svi posjetitelji trebali doživjeti je romantična i posebna uvala **ZAVRATNICA**, jedna od najljepših u Hrvatskoj, do koje iz mjesta Jablanac vodi uređena šetnica dugačka 1 km. Ova uvala ulazi duboko u kopno i nezaobilazna je destinacija za sve posjetitelje. Duga je 900 m, a široka između 50 i 150 m. Danas je zaštićeno područje, a zbog svoje specifičnosti, proglašena je i geomorfološkim spomenikom prirode. Zaštićeni cvijet ilirska perunika u proljeće u ljubičasto oboji visoki kanjon koji se izdiže nad uvalom. Ondje je vrijeme provodio Vjenceslav Novak, jedan od najvećih hrvatskih književnika. U samom kraju uvale, na dubini od oko 8 metara, možete razgledati potopljeni njemački brod iz II. svjetskog rata.

USKOČKI DANI - Svake godine u mjesecu srpnju Senj se na dva dana vraća u 16. stoljeće, najslavnije doba senjske povijesti. Doba je to kada je sagradena tvrđava Nehaj i kada su senjski uskoci po kojima je Senj najpoznatiji proživiljavalji svoje najslavnije trenutke. Ovom manifestacijom oživljene povijesti rekonstruiramo događaje iz onog vremena, onodobnu odjeću, običaje i hranu. U sklopu manifestacije održava se sajam tradicijskih obrta, radionice strelčarstava i mačevanja, povijesno-edukativne predstave, nastupi žonglera i lakrdijaša, vatreni nastupi, srednjovjekovni plesovi, a i glazba je iz onog doba. Senjski uskoci te gostujuće uskočke i viteške skupine uprizoruju dvoboje vitezova, dnevne i noćne opsade grada, viteške turnire te pomorsku bitku u senjskoj luci.

MEĐUNARODNI SENJSKI LJETNI KARNEVAL - Zasigurno jedno od najatraktivnijih ljetnih zabavnih događanja na Jadranu. Od davnje 1967. godine, početkom kolovoza, Senjani sa svojim gostima ovaj grad uzdižu u prijestolnicu ljetnog maškaranja istočne obale Jadranu. Uz skupine iz Senja, Rijeke i njene okolice, Zagreba, Đakova, Garešnice, Gradiške, Jastrebarskog, Siska itd., tradicionalno se predstavljaju i skupine iz inozemstva.

IZVOR: Turistička zajednica Grada Senja

UDBINA

CRKVA HRVATSKIH MUČENIKA - najveća crkva na Udbini i hrvatsko nacionalno svetište. Ovo svetište skupno je mjesto svih hrvatskih stradanja i muke hrvatskog naroda do ostvarenja svoje države i slobode. Idejni začetnik projekta bio je biskup mons. dr. Mile Bogović 2005. godine s idejom da se na Krbavi prvenstveno obilježi veliko stradanje od 9. rujna 1493. – poznata bitka na Krbavskom polju, a onda i kasnija povijesna stradanja. Crkva je završena 2010. godine. Dan hrvatskih mučenika obilježava se zadnje nedjelje u kolovozu.

Veliko bogatstvo ovog kraja je **KRBAVSKO POLJE** – sa preko 5.000 ha obradivog zemljišta pogodnog za uzgoj raznih ratarskih i povrtnarskih kultura. Posebna zanimljivost su ponori rijeke Krbavice, kao i Murtino jezero.

Polje je omeđeno velikim pašnjačkim površinama koje pružaju mogućnost intenzivnog bavljenja stočarstvom, što je i vjekovna tradicija ovog kraja. Krbavsko polje ima i svoju povijesnu važnost jer se na njemu 09. rujna 1493. godine odigrala Krbavska bitka - sukob između hrvatske plemićke vojske i Osmanlja.

LAUDONOV GAJ je jedan od tri park šume na području Ličko-senjske županije, površine 33,23 ha i jedan je od najstarijih živih spomenika šumarstva Like i Hrvatske posaden na živim pijescima Krbavskog polja. Kako bi se smirili živi pijesci na Krbavskom polju, Šumarski ured i Ličke pukovnije Karlovačkog generalata napravio je plan i razradio tehniku pošumljavanja. Pošumljavanje, započeto 1746. godine, obavljano je pod vodstvom kapetana Ernesta Gideona Laudona. Za sadnju su korištene sadnice hrasta lužnjaka (*Quercus robur*), a način pošumljavanja obavljan je po vojničkom ustroju: prikazana je vojska – pukovnija u vojničkom pokretu i to: glavnina, rezerva, pobočnica i izvidnica. Za žive pjeske veže se i legenda koja se već dugo prepričava u ovim krajevima, a govori o tome kako je u tijeku bitke s Turcima na Krbavskom polju, koja se zbila 9. rujna 1493. godine, vjetar digao pjesak i nosio ga ravno u oči hrvatskoj vojsci, zbog čega je bitka izgubljena.

SUNČANI DANI - Zanimljivo je da je upravo Udbina na drugom mjestu u Hrvatskoj po broju sunčanih dana, odmah poslije Hvara.

Izvor: www.chm-udbina.com.hr; www.enciklopedija.hr; www.udbina.hr; Biološko-ekološko i prostorno vrednovanje park šume "Laudonov gaj", Mandica Dasović, Šumarski list, Vol. 131 No. 11-12, 2007., pregledni rad; Turistička zajednica Ličko-senjske županije; LAG LIKA

VRHOVINE

Najpoznatija atrakcija na području Općine Vrhovine je **ZIPLINE PAZI MEDO**. Zipline je smješten u neposrednoj blizini Nacionalnog parka Plitvička jezera, u mjestu Rudopolje. Duljinom od 1700 m jedan je od najdužih u Europi. Najviša točka nalazi se na 80 m iznad razine tla, te se s te pozicije pruža očaravajući pogled na cijelo selo.

Doseže brzinu od 120 km/h što će oduševiti ljubitelje adrenalina i sve one koje žele uživati u predivnom pogledu. U sklopu objekta Zipline Pazi Medo uživat će i ljubitelji penjanja, bilo da je riječ o sportskom penjanju ili slobodnom penjanju. Stijena za sportsko penjanje je visoka 8 m, te se prostire na površini od 54 m² i uključuje 3 linije za penjanje, dok se stijena za obično penjanje prostire na 67 m² i uključuje gotovo 20 smjerova različitih težina.

DISC GOLF je novi sport koji je stvoren kako bi povezao razne generacije, obzirom da ga mogu igrati i djeca i odrasli, sportaši ili koji to tek planiraju biti. Ovaj sport je kombinacija bacanja diska (frizbijelj) i golfa te nije potrebna nikakva oprema da biste igrali disc golf. Pobjednik je onaj koji u što manje pokušaja pogodi što više "koševa".

Ljubitelji zimskih sportova uživat će u **NORDIJSKOM SKIJANJU**, sportu idealnom za ljubitelje skijanja i rekreacije u snijegu. U mjestu Donji Babin Potok se nalaze dvije uređene staze za nordijsko trčanje, od kojih je jedna duga 6 km a druga 3 km. Pogodne su ne samo za rekreativce nego i za profesionalne sportaše koji se bave nordijskim trčanjem.

Izvor: Turistička zajednica Općine Vrhovine

